

Analiza klinicznej przydatności oznaczania stężeń inhibiny B u chorych z ziarniszczaakiem jajnika oraz jej ocena jako czynnika prognostycznego na podstawie obserwacji chorych leczonych w Centrum Onkologii w latach 1998-2018

Słowa kluczowe: inhibina B, ziarniszczaaki

Streszczenie

Ziarniszczaaki to rzadkie nowotwory jajnika, charakteryzujące się powolnym rozwojem, wczesnym zaawansowaniem w chwili rozpoznania i dobrym rokowaniem. Ich cechą charakterystyczną jest czynność hormonalna i możliwość wystąpienia nawrotu nawet po wielu latach. Z uwagi na konieczność wieloletniej obserwacji po leczeniu pierwotnym istotny jest marker przydatny we wczesnym wykrywaniu wznowy.

Zebrano dane 186 pacjentek z rozpoznaniem ziarniszczaaka jajnika, które były obserwowane w Centrum Onkologii w latach 1998-2018. Do analizy włączono 139 pacjentek z pełnym profilem oznaczeń inhibiny B. U 25 chorych rozpoznano wznowę, u 114 chorych nie rozpoznano nawrotu w czasie obserwacji. Oznaczenia inhibiny B były wykonywane z surowicy krwi testem ELISA. Dostępne oznaczenia były zbierane w przedziale 18-12,12-6,6-0, 0-6, 6-12,12-18 mies. u chorych ze wznową oraz 6 kolejnych dostępnych pomiarów po operacji u pacjentek bez wznowy.

Celem badania były następujące:

1. Określenie klinicznej przydatności oznaczeń stężeń inhibiny B w rozpoznawaniu nawrotów choroby
2. Wyznaczenie zależności pomiędzy stężeniami inhibiny B a cechami kliniczno-patologicznymi u chorych na ziarniszczaaka jajnika
3. Ocena inhibiny B jako markera wspomagającego metody obrazowe w wykrywaniu późnych nawrotów choroby
4. Ocena wartości predykcyjnej inhibiny B dla rozpoznania wznowy u chorych na ziarniszczaaka jajnika.
5. Ocena wartości prognostycznej inhibiny B dla zgonu u chorych na ziarniszczaaka jajnika.

Stwierdzono, że stężenie inhibiny B ma największą zdolność predykcyjną dla wystąpienia wznowy w przedziale czasowym 6-0 miesięcy przed wznową. Stężenie inhibiny B jest niezależnym czynnikiem predykcyjnym dla wystąpienia wznowy. Stwierdzono silny trend w kierunku niezależnego czynnika rokowniczego dla zgonu w przedziale 6-0 miesięcy przed wznową. Potwierdzono, że inhibina B ma największą zdolność predykcyjną dla wystąpienia wznowy i zgonu w porównaniu z innymi parametrami klinicznymi taki jak: stopień zaawansowania FIGO, obecność wodobrzusza i średnica guza. Wyznaczono punkt odcięcia dla ryzyka wznowy na poziomie 25 pg/ml, stężenie inhibiny B powyżej 132 pg/ml było związane z gorszym rokowaniem.

Stężenie inhibiny B jest wyższe u pacjentek ze wznową w porównaniu z grupą bez wznowy. Inhibina B jest czułym i specyficznym markerem predykcyjnym wznowy. Inhibina B jest użytecznym narzędziem wspomagającym decyzję o wykonaniu badania obrazowego pomimo braku objawów klinicznych. Celem jest jak najwcześniejsze wykrycie wznowy i wdrożenia adekwatnego leczenia.